

POSELSTVÍ POSVÁTNÉHO SYNODU PRAVOSLAVNÉ CÍRKVE V ČESKÝCH ZEMÍCH A NA SLOVENSKU

NAROZENÍ PÁNĚ 2018/2019

Draží duchovní otcové a milovaní v Kristu bratři a sestry:

Kristus se rodí, oslavujte Ho!

Kristus se rodí, Bůh se stává člověkem, aby člověk mohl mít účast na Bohu. Pozemské je povznášeno Kristovou pokorou. Boží Syn se vypravil vyhledat a zachránit hynoucí lidi, aby je učinil syny a dcerami Božími. Nesmrtelný Bůh bere na Sebe smrtelné lidství, aby učinil nesmrtelnými i nás. Jako Syn Panny narodil se Ten, kdo se předvěčně rodí z Otce. Na trůně s bezpočátečním Otcem zůstává Ten, kdo se nyní ukládá do jeslí. To jsou oslavné myšlenky, jimiž načrtli význam svátku Božího Narození naši svatí Otcové.

Svátky Narození Krista nám každoročně připomínají událost, která se stala v Betlémě před dvěma tisíciletími. Touto událostí začíná evangelijní příběh, který vypráví o Božím díle spásy člověka. A toto dílo vnímáme jako střed lidských dějin. V Církvi stále zrají jeho plody. Díky nim se skrze svaté Tajiny a účast na celém tajemném životě pravoslavné Církve sjednocujeme s Bohem. V Kristu máme totiž účast na jeho zbožštěném lidství i na jeho Božství. A tento neocenitelný dar se začíná lidstvu udělovat při betlémském vtělení Božího Syna, při narození Bohočlověka Krista, našeho Spasitele. Dokonáno bude to, co v Betlémě započalo, až o 33 let později - na Kříži, pak Vzkříšením a posléze při Padesátnici.

Ukazuje se nám, jak vznešeným Božím stvořením je lidská bytost, kterou Stvořitel kdysi učinil dle svého obrazu a podoby. Dal člověku dokonalé tělo i nesmrtelnou duši, aby přebýval současně ve dvou světech – tělem v hmotném a svou duší v duchovním. Nad tím žasnou i andělé. Vznešenost stvořeného člověka se ukazuje tím, že pro jeho záchranu se Bůh rozhodl vzít na sebe lidství, nemocné pádem do hříchu, a stát se člověkem, aniž by přestal být Bohem. U betlémských jesliček tedy žasneme nad Bohočlověkem, a potažmo nad Božím milosrdenstvím a Jeho péčí o člověka. Bůh sestupuje za člověkem do propasti, do níž se lidstvo zřítilo svými hříchy. Dnes se v Betlémě vypravil Boží Syn za člověkem, bloudícím po vyprahlé poušti své hříšnosti, aby k našim srdcím, žízňícím po věčném životě, zvolal: „**Žízní-li kdo, pojd' ke mně, a napij se**“ (Jan 7,37).

„Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný,“ říká kněz v modlitbách při liturgii tato neuvěřitelně velkolepá biblická slova (Jan 3,16). To je největší událost lidských dějin. A Matka Církve nás volá, abychom v Božím vtělení a v tom, že o něm můžeme vědět a uvěřit tak v „Boha, který láska jest,“ (1. Janův 4,16) našli to nejlepší, co nás v životě potkalo.

„V tom se ukázala Boží láska k nám, že Bůh poslal na svět svého jednorozeného Syna, abychom skrze něho měli život“ (1. Janův 4,9).

Pán Ježíš je darem, který lidé od svého nebeského Otce dostali. Právě nad obrazem Bohočlověka ležícího v jesličkách si s hlubokým dojetím uvědomujeme, že je to ten největší dar, který jsme mohli obdržet. Podobně jako žádné množství drahých dáreků nemůže dítěti nahradit milující rodiče, tak člověku nemůže nic světského nahradit Boží náruč. Tam sám Stvořitel chce setřít člověku každou slzu, přivést pramenům hojnosti a zhojit veškerou nemoc, utišit jakékoliv trápení a žal (Zjevení 7,17 a 21,4). Hluboko do každého lidského srdce je Bohem vložena touha po tomto cíli lidské existence. A s ničím menším se žádný lidský tvor nemůže natrvalo spokojit. A právě tento dar se člověku dává v Betlémě, když přichází na svět Ten, kdo všem lidem otevře cestu do dávno ztracené Boží náruče.

„My jsme spatřili a dosvědčujeme, že Otec poslal Syna, aby byl Spasitelem světa“ (1. Janův 4,14).

Láska Boží k nám je tak nesmírná, že se Stvořitel neštítí člověka, poskvrněného a zhanobeného hříchy. Naopak – v Betlémě a později i na Kříži – ukazuje, že je připraven cokoliv učinit, na všechno přistoupit, jen aby byl člověk zachráněn od věčné záhuby. A tak při Svém vtělení z Panny Marie oblékl na sebe šat našeho lidství, bere na sebe každého člověka, aby jej jako dobrý pastýř na Svých ramenou odnesl do nebeského ovčince.

Zároveň nám už v Betlémě začíná náš Pán ukazovat, jak se kráčí po cestě lásky, kterou se za námi vypravil a kterou máme následovat. Je to cesta oběti, pokory a dobrovolného ponížení. Touto cestou se ubíráme při životě v Kristu.

„V tom je láska ... že On nás miloval a poslal Svého Syna jako slitovnou obět' za naše hříchy. Milovaní, jestliže Bůh takto miloval nás, musíme i my milovat jedni druhé. Boha nikdy nikdo neviděl. Když ale milujeme jedni druhé, Bůh v nás přebývá a Jeho láska v nás došla naplnění“ (1. Janův 4, 10-12).

Žijeme v době, kdy státy, společnostmi i celou lidskou civilizací zmítají bouře, nepokoje, zmatky a prosazování svých názorů. Slyšíme dokonce „řinčení zbraněmi“. Jak už říkal sv. Paisij z Athosu – všichni se cítíme být znalci, profesory, všemu rozumíme a cítíme oprávnění prosadit své řešení. Jsme samolibí, povýšení, ostře či dokonce nenávistně kritizujeme každého, kdo nesdílí naše postoje. To je úplně jiná cesta, než nám ukázal Pán Ježíš. Jeho tichá cesta pokory nás vede do nebe a k pokoji. Naše cesty povýšenosti a sebeprosazování vedou světské a bohužel i církevní společenství k neklidu a bouřím. Kéž by právě svátky Narození Kristova uvedly naše smýšlení na pravou cestu pokoje. Vždyť nyní hledíme na všemohoucího Boha ležícího jako bezbranné ponížené dítě, kterým se dobrovolně a z lásky stal. Když Bůh v jeslích odložil kvůli nám Svou moc a zrušil spravedlivý trest, který zasluhujeme, pak bychom se my mohli přece vzdát svých „spravedlivých soudů“ a své domnělé nadřazenosti nad bližními. Pod dojmem sváteční vzpomínky na Boha, který se stal Dítětem, odložme pyšný názor, že jsme lepší než jiní lidé. Bůh nás miluje všechny stejně.

Drazí, necht' v nás letošní oslava svátku Kristova Narození povzbudí radostnou víru a touhu po Kristově nebeském Království. Kéž se v našich srdcích rozhoří plamen vděčnosti Spasiteli, odhodlání následovat jej na cestě oběti a pokory. Utišme svůj egoismus a pýchu, abychom přijali do duše dar Božího pokoje. Jistě pak zatoužíme napodobit jeho lásku k nám svou láskou zahrnující všechny bližní.

Kristus se rodí!

† Rastislav

arcibiskup prešovský,
metropolita českých zemí a Slovenska

† Michal

arcibiskup pražský a českých zemí

† Simeon

arcibiskup olomoucko-brněnský

† Juraj

arcibiskup michalovsko-košický

† Izajáš

biskup šumperský